

MŪSŲ LIETUVA

NR. 11 (1596) – SEMANÁRIO – 1979 M. KOVAS – MARÇO 22 D. – 5,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 – 01000 São Paulo, SP. Tel. 273.0338

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKŲ SVARBA

Jau nuo 1972 metų okupuotoje Lietuvoje eina pagrindinio leidinys, pavadintas Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika.

Jos pasirodymas buvo didelė staigmena ne tik mums išėjęs lietuviams, bet ir patiems okupantams bei jų talkininkams prisitaikėliams lietuviams.

Išvilkinimas viešumon kronikos konkrečių faktų su pavardėmis ir vietovėmis apie juodus okupantų ir jų talkininkų darbelius buvo jiems ypač nemalonus. Tad nenuostabu, kad buvo įkinkytas saugumas ir visa okupantams tarnaujanti prisitaikėlių armija tam pagrindinio leidimui likviduoti, o leidėjus nubausti taip, kad nebemėgintų to darbo imtis.

Bet lietuvių tauta išugdė didvyrius ne vien anais senais istoriniais laikais, jų atsirado ir šiandien, kada okupantai stengiasi visus pavergtuosius taip nužmoginti, kad bet kokia idealizmo kibirkštėlė būtų visai užslopinta.

Ir taip pačiu sunkiausiu mūsų tautai momentu, pačioj juodžiausioj priespaudos naktį Liet. Kat. Bažnyčios Kronika atėjo su savo vien dvasiniais ginklais, lyg jaunutis Dovydas prieš savo priešą Galiotą ir jį nugalėjo.

Liet. Kat. Bažnyčios Kronika pasiekė Vakarų pasaulį ir šiandien jos išverstos į daugybę kalbų skelbia apie lietuvių kančias ir jų teisių mindžiojimą pavergtoje tėvynėje.

Daugelis kitataučių stebisi mūsų brolių dvasine stiprybe ir pasiaukojimu kilniems Katalikų Bažnyčios ir Tautos reikalams. Jų vardai: N. Sadūnaitė, V. Petkus, B. Gajauskas, Plumpa ir daugybė kitų – jau yra žinomi visoje Europoje ir čia Amerikoje.

Bet tam kronikų išpopuliarinimui, išvertimui į kitas kalbas ir jų išleidimui yra reikalinga ne vieno ar kelių lietuvių talka, o šimtų ir tūkstančių. Tai ne kelių pasišventėlių darbas, o daugelio, kurie savo darbu ir lėšomis prie to prisidėtų. Deja, pas mus išėivijoje kol kas tos plačios talkos neatsirado. Dirba daugiausia keletas pasišventėlių, bet šiandien jau atėjo laikas įsijungti į tą darbą platesnėms lietuvių masėms.

Ypač Chicagoje yra gera proga tą darbą paremti, kadangi čia veikia Liet. Kat. Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjunga, besirūpinanti kronikų leidimu lietuvių kalba, (jau išleistas IV tomas), anglų kalba I ir ispanų klaba I tomas. Angliškas vertimas nugalėjus daugybę įvairių kliūčių, pasirodys jau šiomis dienomis. Jų oficialus leidėjas yra Lojolos universitetas Chicagoje. Tačiau vertimu, lėšų sutelkimu ir jų išplatiniu rūpinasi minėtoji sąjunga ir prašo visų lietuvių, kad ir nedidelės talkos ar aukos. Jeigu jos nariais kreipsis su prašymu tą darbą paremti, neatsisakykime, bet parodykime bent dalį to idealizmo, koku dega jos leidėjai okupuotoje tėvynėje.

Be to, tenka pažymėti, kad Liet. Kat. Bažnyčios Kronikoms Leisti Sąjunga jau parūpino I tomo ispaniškąjį vertimą, kuris irgi yra spaustuvėje ir dar šiais metais bus išleistas. Taip pat tuoj bus pradėta versti ir į prancūzų kalbą. Tie visi darbai negalės būti atlikti be talkos daugelio geros valios tautiečių, jaučiančių dalį įsipareigojimų už suplanuotų darbų sėkmingą įvykdymą.

Todėl junkimės visi, kuo galėdami, prie šio kilnaus patriotinio žygio, nes darbo rankų niekad nebus per daug.

Ne lausoma Lietuva

A.P.B.

Antanas Kalinauskas 14 metų amžiaus (gimęs 1957 metais)

UŽ LIETUVĄ, UŽ LAISVĘ, UŽ DIEVĄ.

Š. m. rugpiūčio 10 d. sukanka du metai, kai susidegino ANTANAS KALINAUSKAS. A. Kalinauskas gimė 1957 m.

Jis žavėjosi R. Kalantos auka, buvo religingas. Prieš išvykdamas į kariuomenę, 1975 m. rudenį atliko išpažintį. Tarnavo Latvijoje, Gulbino mieste.

1976 m. liepos mėnesį A. Kalinauskas iš kariuomenės pabėgo. Jis visada buvo patriotiškai nusiteikęs ir sakydavo, kad okupantams netarnauiš. Įkalbėtas grįžti, kartu su motina važiuoja į savo karinį dalinį. Atvykęs į kareivines, 1976.VIII.10 jis apsipila benzinu, numeta kareiviškus drabužius (prieš tai supjaustęs) viršinkams po kojomis ir save uždega sušukęs: "Posmatrite, kak garit litovec patriot. Za litvu, za svobodu, za Boga. A vam služit nebudu. – Žiūrėkite, kaip dega lietuvis patriotas. Už Lietuvą, už laisvę, už Dievą. O Jums netarnauišu".

Šiai gyvybės aukai jis iš anksto ruošėsi.

Kadangi pas A. Kalinauską rado du bilietus traukiniu, todėl užgesinę ugnį, iškvotė, kad geležinkelio stotyje dar yra jo motina. Motina buvo ilgai tardoma. Po to jai leido įeiti į palatą, kur gulėjo sūnus Antanas. Jis kalbėjo: "Mama, dovanok už viską – aš mirsiu..." Mirė kitą dieną – rugpiūčio 11 d.

Nors motina labai prašė leisti parsivežti sūnų į namus, bet neleido. Rugpiūčio 12 d. tiesiai iš lavoninės A. Kalinauskas buvo palaidotas Gulbino mieste. Atsisveikinant neleido motinai net pabučiuoti sūnų...

Tik po mėnesio davė leidimą Antaną iškasti ir palaidoti Lietuvoje. Iš Gulbino į Lietuvą karstą lydėjo "palydovai"... Ir Vilkaviškyje laidotuvių dieną taip pat ant kojų buvo sukelti milicininkai ir saugumiečiai, kad neįvyktų demonstracija.

V. Kalnius

NUO REDAKCIJOS. V. Kalniaus žinute yra giliai sukrečianti. Reikia, kad Lietuva ir pasaulis geriau pažintų si patriotinį ir religinį jauno lietuvių žygį. Redakcija lauks išsamesnių žinių apie A. Kalinausko asmenį, įvyki ir jo aplinkybes.

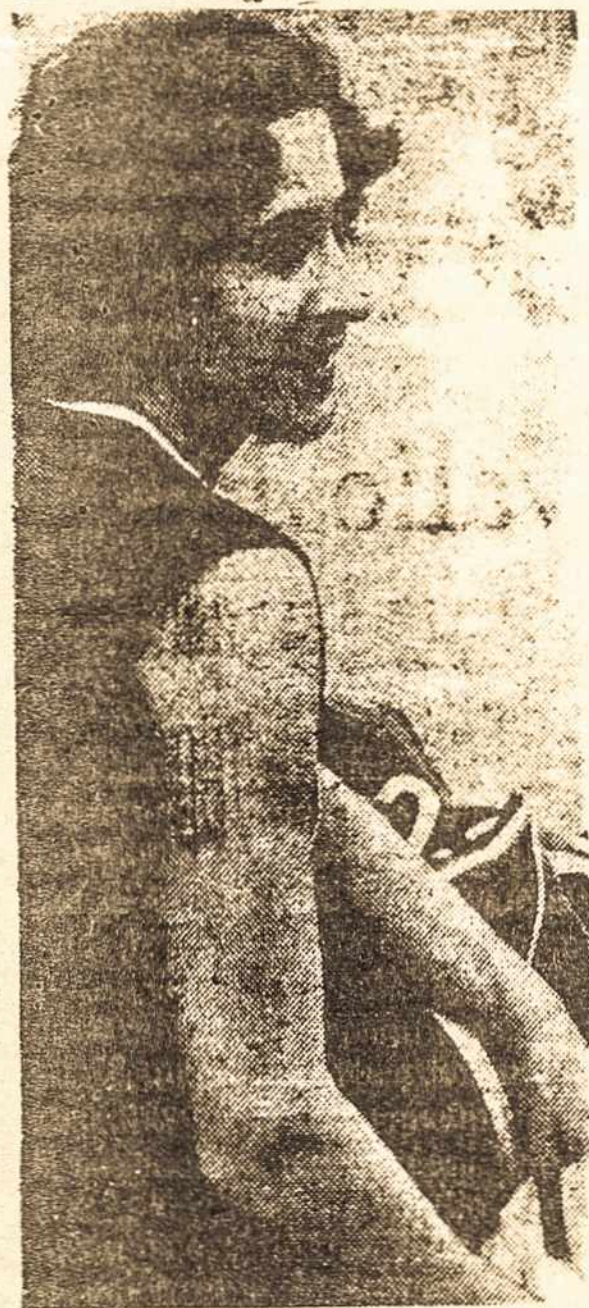
(Ausra, N° 12/52, 1978 m. rugpjūtis)

Lietuviai 1978 metų sporte

A. SUPRONAS

1978 metai lietuvių sportininkams buvo ypatingai sėkmingi. Praeityje džiaugdavomės tais, kurie pasiekdavo pasaulio geriausių sportininkų gretas. Dabar jau turime sportininkų, kurie pasekmėmis ar laimėjimais buvo geriausi pasaulyje.

Vilma Bardauskienė, Vilniaus "Dinamo" lengvaatletė, šuolio į tolį pasaulinio masto rekordininkė, pirmoji moteris, peršokus 7 metrų ribą. Europos meistrė du kartus gerino pasaulio rekordą — 7.07 m. ir Europos pirmenybėse Prahoje 7.09 m. Prancūzų "France Presse" ją išrinko 1978 m. geriausia pasaulio sportininke, Amerikos UPI — trečiaja.

VILMA BARDAUSKIENĖ, pasaulio šuolių į tolį rekordininkė

Leonas Rautinšas, Kanados krepšinio rinktinės žaidėjas, sėkmingai dalyvavęs pasaulio krepšinio pirmenybėse Filipinuose ir Britų Bendruomenės žaidynėse Anglijoje. Jauniausias pasaulio pirmenybių dalyvis, 18-metis krepšininkas, buvo išrinktas puolėju į antrąją pasaulio krepšinio rinktinę. Tai labai augštas įvertinimas, kuris pirmą kartą teko Kanados krepšininkui. Britų B-nės žaidynėse Kanada laimėjo pirmą vietą, ir jis buvo išrinktas geriausiu žaidynių krepšininku. Jis yra vienas geriausių krepšininkų Kanados istorijoje. Už meistrišką krepšinį buvo apdovanotas Viscount Alexander taure. Ši taurė skiriama iškiliausiam jaunam Kanados sportininkui. Pirmą kartą ši taurė teko komandiniam žaidėjui.

LINA KACIŪSYTĖ, pasaulio rekordininkė, lietuvaitė su priverstinėmis rusiškėmis raidėmis

Lina Kaciūsyte, 14 metų Vilniaus VII vid. mokyklos VIII klasės mokinė, pasaulio plaukimo pirmenybių meistrė ir pasaulio rekordininkė. Ji du kartus pagerino pasaulio 200 m. krūtine plaukimo rekordą — 2:33,11 ir 2:31,42. Tai pirmoji Lietuvos plaukikė, tapusi pasaulio meistere ir rekordininke.

Vitas Gerulaitis, Kings Point, N. Y., profesionalas lauko teniso žaidėjas. Trečias — ketvirtas žaidėjas pasaulyje ir antras JAV-se. Laimėjo nemažai stambių turnyrų, įskaitant varžybas Taline ir Milane. Du kartus įveikė geriausią pasaulio tenisininką švedą B. Borg. Jų susitikimai visuomet būdavo augščiausio lygio kovos.

Žymieji teniso žaidėjai Vitas Gerulaitis ir Bjorn Borgas Jeruzalėje prie Raudų sienos. Abu lankytojai buvo svetingai priimti Izraelyje

Algis Grajauskas, Hamiltono Kovo lengvaatletis, universiteto varžybose laimėjęs pirmas vietas 100 m. bėgime (10,9) sek. ir 400 m. bėgime (49,3 sek.).

Raimundas Klivečka, Niujorko Lietuvių Atletų Klubu futbolininkas. JAV futbolo meistrerio "Cosmos" vyr. trenerio pavaduotojas. Vadovavo komandos išvykai į P. Ameriką. Dirba su tokiomis futbolo garsenybėmis, kaip olandas Cruyff ir vokiečių Beckenbauer. Tai pirmasis lietuvis, kuris taip augštai iškilo futbole.

Rūta Gerulaitytė, lauko teniso žaidėja, kuri seka brolio Vito pėdomis. Ji yra 43-čia žaidėja pasaulyje. Wimbledon žaidimuose pasiekė 16-kos geriausių žaidėjų gretas.

1978 metams besibaigiant buvo pagerbti iškilius netolimos praeities amerikietiško futbolo žaidėjai — Baltimorės Jonas Jonaitis — Unitas ir Čikagos Ričardas Butkus. Abudu buvo įtraukti į Amerikos futbolo "Hall of Fame".

Be abejonės, JAV-se yra nemažai lietuvių kilmės sportininkų, kurie sėkmingai reiškiasi įvairiose sporto šakose. Daugelis jų žaidžia krepšinį arba dalyvauja plaukime įvairiuose universitetuose. Kaikurių sugebėjimus galėjome stebėti Toronte PLS žaidynių metu.

Jonas Putna, Indianos universiteto futbolo komandos vartininkas, laikomas vienu iš geriausių Amerikoje.

Tomas Grina, Čikagos "Lituanikos" futbolininkas, iškilius Denverio un-to vidurio puolėjas, išrinktas į Vakarų Amerikos "All Stars" rinktinę.

Paulius Matejka iš Minnesotos pasižymi kaip pirmaujantis motorinių rogių lenktynininkas.

Okupuotos Lietuvos sporte 1978 m. vėl pasirodė daug iškilų sportininkų. Tai daugelio tarptautinių varžybų, pasaulio pirmenybių dalyviai bei laimėtojai. Lietuviai sėkmingiausiai reikėsi šiose sporto šakose: krepšinio, leng. atletikos, rankinio, plaukimo, irklavimo, buriavimo, imtynių, dviračių, motorinių laivų ir automobilių.

Ron Kaknevičius, "Aušros" krepšininkas, žaidžias krepšinį Yorko universiteto komandoje, kuri Kanadoje šiuo momentu yra viena iš geriausių.

Ričardas Duliūnas, "Vyčio" krepšininkas, žaidžias krepšinį Humber kolegijos komandoje. Pasižymi kaip geras metikas ir buvo išrinktas geriausiu turnyro krepšininku.

Danutė Koperskytė, Laima Koperskytė ir Ramona Raguckaitė, jaunos Hamiltono "Kovo" stalo tenisininkės, Kingstone įvykusiose žiemos žaidynėse laimėjusios pirmą vietą (komandinėse varžybose).

Stepas Ignatavičius, "Vyčio" krepšininkas. Ontario premjeras W. Davis jam įteikė garbės pažymėjimą už nuopelnus mėgėjiškame sporte.

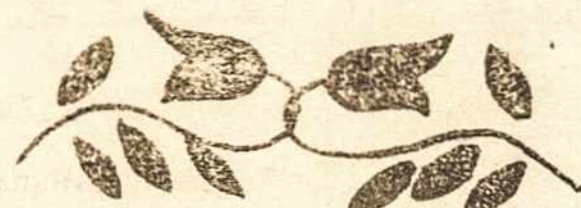
Edvardas Andrulis, "Vyčio" lauko tenisininkas. Sėkmingai dalyvavo vietinėse varžybose, įveikdamas žymiai pajėgesnius žaidėjus.

Tikimės, kad 1979-tieji metai bus dar sėkmingesni lietuvių sportininkams.

Dr. Algimantas Saunoris, prieš keletą metų imigravęs su šeima iš okup. Lietuvos Kanadon pas savo motiną, išlaikė visus šiame krašte reikalaujamus egzaminus gydytojo teisėms gauti. Šiuo metu baigia atlikti privalomą stažą Doctors ligoninėje Toronte ir atidarė savo kabinetą Hamiltone (žiūr. 4 psl.). Lietuvoje jis buvo žymus chirurgas. Be to, dr. A. Saunoris yra tarptautinio masto stalo teniso žaidėjas.

Ina Balsytė žaidžia krepšinį mokyklos rinktinėje. Ji mokosi Blessed Sacrament mokykloje ir žaidžia vidurio puolėja.

Vida Girčytė, jaunoji Vyčio stalo tenisininkė, daro labai žymią pažangą. Apie jos laimėjimus išgirsime artimiausiu laiku. Jaunoji Vida pradėjo žaisti stalo tenisą būdama 9 metų ir Jono Nešukaičio priežiūroje sėkmingai ruošiasi būsimiems laimėjimams. J. Nešukaičio nuomone, tai rimtas pakaitas jo duktėms. A. S.

MŪSŲ KALBA

„...NECESSARIA EST
LINGUA LITUANICA...“

Apie lietuvių kalbą Vilniaus universitete XVII a.

1966 m. paskelbtas J. Lebedžio straipsnis ligi šiol tebėra vienintelis mokslinis darbas, kuriame giliau patyrinėtas lietuvių kalbos vartojimo senajame Vilniaus universitete klausimas. Autorius rėmėsi archyvine medžiaga, ir tai leido patikslinti daugelį ankstesnių nuomonių bei teiginių tuo klausimu (I. Kraševskis, K. Čarlampovičius, M. Biržiška), o kai kuriuos jų pagrįstai atmesti. Vis dėlto problema nebuvo galutinai išsemta, pats straipsnio autorius pažymėjo, jog „trūkstant konkrečių duomenų reikia tenkintis daugiau spėliojimais bei analogijomis“.

Paskutiniu metu jėzuitų archyvuose Romoje ir Krokuvoje surasta nemaža naujos medžiagos, kuri teikia papildomų duomenų ir apie lietuvių kalbos vartojimą senajame Vilniaus universitete. Remdamiesi ta medžiaga, taip pat naujausiais darbais iš Vilniaus universiteto istorijos, bandysime šiame straipsnyje aptarti keletą klausimų: ar buvo lietuvių kalba vartojama mokyti programinėms disciplinoms, ar veikė koks kalbų, be kita ko ir lietuvių kalbos, būrelis (academia), kokios buvo kitos lietuvių kalbos vartojimo ir mokymosi formos ir koks apskritai buvo jėzuitų pozicija lietuvių kalbos mokėjimo reikalingumą.

Atidarydami 1570 metais Vilniuje savo kolegiją, po devynerių metų perorganizuotą į Akademiją, jėzuitai turėjo du pagrindinius tikslus: kovoti su reformacija ir platinti Lietuvoje bei kaimyniniuose kraštuose katalikų tikėjimą. Būdami nuovokūs politikai, jėzuitai labai gerai suprato, jog galės pasiekti tuos tikslus tik tuo atveju, jei savo misijinėje veikloje vartos gimtąsias tų kraštų kalbas. Todėl parengti žmonių, mokančių rusų, vokiečių, latvių, estų kalbas, buvo vienas didžiausių ordino rūpesčių nuo pat Vilniaus kolegijos egzistavimo pradžios.

Jau 1583 m. Universitete veikė rusų kalbos klasė (classis rutenica), kurioje kasdien prieš ir po pietų buvo mokoma skaityti ir rašyti rusiškai, verčiamasi ir mokomasi atmintinai tekstų iš evangelijos ir katekizmo. Žinome taip pat asmenų, tarp jų ir kitataučių, kurie XVI a. mokėjo ir vartojo lietuvių kalbą sakydami pamokslus arba aiškindami tikėjimo tiesas. Visų pirma čia paminėtinas portugalas Emanuelis Vega, Akademijos profesorius (1581—1587), kuris padėjo vyskupui M. Giedraičiui Žemaičių vyskupijoje plėtoti katalikų ti-

kėjimą ir naikinti ten gajus pagonybės liekanas. Misijonieriais Žemaitijoje XVI a. dirbo ir daugiau jėzuitų, neabejojamai mokėjusių lietuvių kalbą: Jurgis Kryckis, Laurynas Mackevičius, Jurgis Bludeckis, Motiejus Galminas, Merkelis Daugėla. Lietuvių pamokslininkais Vilniaus akademijoje 1591—1598 m. dirbo Jonas Valentinavičius, Abraomas Martynas (Martinus, Martianus, Martinianus), Jokūbas Lavinskis, Povilas Gailarijus, Steponas Valenijus. Tačiau apie sistemingą lietuvių kalbą mokančių kadru metodiškai pagrįstą ir jėzuitų ordino vyresnybės aprobuotą rengimą Vilniaus universitete galima rasti duomenų tik iš XVII a. Pirmoji instancija, kurioje buvo mokomasi ir vartojama lietuvių kalba, — tai bursos, arba bendrabučiai studentams, buvę prie Vilniaus seminarijų ir prie Akademijos. Pastaroji jų turėjo net keletą, vadinamų steigėjų — mecenatų vardais: Valerijono, Korsako, Ambrozijaus ir kt. Valerijono bursa (įsteigta vyskupo V. Protasevičiaus) buvo skirta moksleiviams „be tautybių skirtumo“. 1595 m. Vilniaus diecezijos vizitatorius Aleksandras Komulėjus popiežiaus Klemenso VIII pavedimu įsakė, jog bursa naudotųsi tik lietuviai, tačiau ilgainiui atsirado joje ir lenkų. Nežinia, koks buvo vienu ir kitų procentas, tačiau L. Piechnikas teigia, kad „visi kandidatai į kunigus — tiek Valerijono bursoje, tiek ir kitose — nepriklausomai nuo tautybės turėjo mokėti lietuvių kalbą“.

Lietuvių kalbos žinios buvo gilinamos ir žemiausiose Akademijos klasėse, vadinamoje infimoje. Pagal Ratio Studiorum nurodymus, gimtoji kalba buvo vartojama mokyti gramatikos (lotynų ir graikų kalbų), aiškinti sunkiau suprantamoms vietoms arba namų užduotims, taip pat būdavo verčiama iš lotynų kalbos į gimtąją ir atvirkščiai, t. y. ji vartota gramatikos ar stilistikos pratybose. Būtent tam tikslui, kaip mokymo priemonė žemesniųjų klasių moksleiviams, buvo parengtas trikalbis K. Sirvydo žodynas „Dictionarium trium linguarum“ (I leid. 1629), kurio paskirtį autorius taip nusakė: „Taigi naudokitės stropiai šia knyga, jūsų gramatikos pratyboms pritaikyta, kad pradėdami nuo paprastų žodžių pereitumėte prie sudėtingesnių ir nutiesitumėte sau plačiausią kelią — jau poetikos ir retorikos klasėse — į paslėptus lotynų kalbos lobius“.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUNGOS
DAUŽVARDŽIO FONDAS

LITHUANIAN ASSOCIATION OF JOURNALISTS
DAUZVARDIS FUND

Lietuvių žurnalistų sąjungos Daužvardžio fondo valdyba 1979 metų sausio mėnesio posėdyje, persvarsčiusi lietuvių išėivijos redaktorių siūlymus, skelbia Daužvardžio fondo premijų laimėtojus. Po pavardėmis pažymima gyvenvietė bei redakcija, kuri kandidatą rekomendavo:

Po \$100,00

Ofelija Barškėtytė — Chicago, JAV; „Draugas“.
Marytė Dambriūnaitė — Hüttenfeldas, Vakarų Vokietija; „Europos Lietuvis“ ir „Pasaulio lietuvis“.

Po \$75,00

Gintė Damušytė — Detroitas, JAV; „Draugas“.
Jonas Kuprys — Cicero, JAV; „Ateitis“ ir „Draugas“.
Kristina Parėštytė — Torontas, Canada; „Laiškai lietuviams“.
Audrius Regis — Chicago, JAV; „Margutis“.
Linas Sidrys — Chicago, JAV; „Ateitis“.
Rūta Šiulytė — Ottawa, Canada; „Tėviškės žiburiai“.

Po \$50,00

Vilius Dundzila — Chicago, JAV; „Skautų aidas“.
Linas Kojelis — Washingtonas, JAV; „Pasaulio lietuvis“.
Saulius Kuprys — Cicero, JAV; „Ateitis“.
Linas Meilus — Chicago, JAV; „Draugas“ ir „Skautų aidas“.
Regina Vilkaitė — Los Angeles, JAV; „Skautų aidas“.

Taipgi paskirta viena \$75,00 premija „Tėviškės aidų“ Australijoje bendradarbiams Ritai Rupinskaitei, Kestučiui Žilinskui ir Aldonai Jokubaitytei.

Dėkojame visiems redaktoriams už talką ir tikimės, jog šios premijos bus paskata visiems jauniems lietuvių išėivijos spaudos bendradarbiams.

Su pagarba,
Emilija Sakadolskienė
vicepirmininkė jaunimo reikalams

Didžiai Gerbiamas
p. Redaktoriau,

1979.III.12

Prašau Jus, kad atspausdintumėte „Mūsų Lietuvos“ skiltyse straipsni, kurio tekstas seka kaip priedas kartu su šiuo laišku.

Su pagarba,
Brazilijos Lietuvių J. S-gos vardu
Aleksandras Valavicius

P E S Q U I S A

VOLUNGÉ (Oriolus Oriolus L.)

Pertence à familia dos Orióis-amarelos, grupo dos pardais, é um dos mais bonitos pássaros lituanos, principalmente o macho, o qual tendo atingido a idade adulta, tem uma coloração amarelo-dourada, exceção feita às asas, à cauda e uma estreita faixa que vai do seu bico aos olhos, as quais são negras; no entanto, as beiradas de suas asas são amarelo-claras, o bico e a íris dos olhos são vermelhos e os seus pés têm uma tonalidade cinza-chumbo. A parte de cima do corpo da fêmea é verde-oliva com as penas da cauda amarelas e a parte de baixo do corpo é cinza-claro com pontos escuros. O comprimento deste pássaro, quando adulto, está em torno de 240 mm, com uma envergadura aproximada de 240 mm e um peso ao redor de 75 g. Os pássaros mais jovens são parecidos com os adultos, porém os primeiros possuem a parte inferior mais clara. Durante o inverno, todos eles estão na Africa, voltando à Lituânia somente no mês de maio e retornam ao clima quente em setembro. Durante o mes de maio são colocados de 3 a 4 ovos e o casal os choca por um periodo de 14-15 dias. Após duas semanas esses jovens "Volunges" deixam o ninho e iniciam uma vida nova.

Tačiau reikia pasakyti, jog Vilniaus universitete daugeliu atvejų gimtąja buvo laikoma lenkų kalba. 1609 m. Lietuvos provincijos kongregacija, aptardama mokymo pobūdį humanitarinėse klasėse, nurodė: „Tegu mokiniai trijose žemiausiose klasėse pratinasi pirmiau rašyti rašinius len-

kiškai, paskui lotyniškai. O lietuviai, kadangi kalba ir taria lenkiškai ne taip jau gerai ir kilme nėra lenkai, turi būtinai išmolti lenkiškai kalbėti ir rašyti, tuo labiau, kad ir patys jų tėvai, tarp savęs šnekėdamiesi, pavartoja lenkų kalbą“

(bus daugiau)

Pas lietuvius anapus pusiaujo

A. Balašaitienė

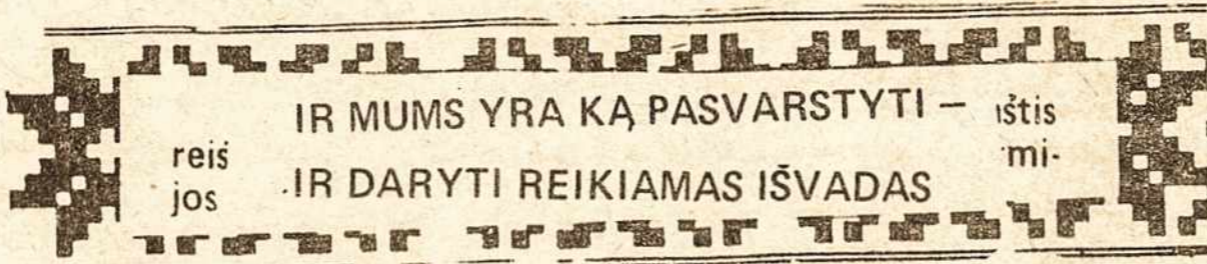
Paskutiniųjų kelių mėnesių laikotarpyje visoje plačioje lietuviškoje laisvo pasaulio spaudoje pasirodė serijos straipsnių apie dr. D. Tamulionytės lietuviybės misijos kelionę į Pietų Amerikos lietuvių kolonijas. Iš straipsnių dvelkia dr. Tamulionytės konkretus pedagoginis įnašas į jų gyvenimą, toks skirtingas nuo tradicinių kelionių, kurių metu pasikeičia kalbomis, posėdžiais, pokyliais ar meno ansamblių pasirodymais. Dr. Tamulionytė ne vien prabilo į P. Amerikos lietuvių širdis — ji pas juos paliko savo konkretų darbą lituanistinio švietimo srityje. Sugrįžusi į Klevelandą, šio laikraščio bendradarbei papasakojo savo kelionę, bandydamas perduoti ne vien faktus, bet ir nuotaikas.

D. Tamulionytė yra žinoma kaip pedagogė lituanistė, sėkmingai dirbanti su mišrių šeimų vaikais. Ji yra paruošusi specialių vadovėlių mokyti lietuvių kalbos kitataučiams — anglams, ispanams ir kt. Ji savo kelionėse mokė lietuviškai nekalbančius savo tautiečius gimtosios tėvų kalbos.

Pirmieji nuotykių

Dr. D. Tamulionytė, siunčiama PLB valdybos, š. m. birželio 30 d vakarą sėdo į lėktuvą, kad pradėtų savo ilgą darbo kelionę. Nors jos kelionės planas buvo tikslus, bet lėktuvas vėlavo šešias valandas — užuot skridęs tiesiai į Urugvajų (Montevideo), skrido per Argentiją. Savaiame suprantama, jos pasitikti lietuvių delegacijos jau nebuvo. Bendrakeleivis vietinis architektas ją savo automobiliu nuvežė į viešbutį. Susiradusi lietuvišką pavardę telefonų knygoje, neprisiskambino. Pasirodo, Urugvajuje su namo pirkimu gaunamas ir telefono numeris, kurio niekas nepasistengia pakeisti per ištimes gentkartes. Sekantį rytą jos bičiulis architektas atvažiavo į viešbutį su savo draugu, pas kurį tarnavo lietuvių tarnaitė. Tuo būdu jai pavyko surasti ir lietuvišką parapiją — lietuvių kolonijos centrą. Į šventovę Danguolė pateko baigiantis pamaldoms, kurias atnašavo kun. J. Giedrys, SJ, nuostabus lietuviybės skleidėjas ir pagrindinis lietuviško gyvenimo variklis. Kun. Giedrys nušėbo ir nudžiugo ją pamatęs. Danguolė buvo apnakvydinta Birutės ir Romo Mačianskų šeimoje. "Norėčiau primygtinai pabrėžti — sunku įsivaizduoti didesnę nuoširdumą ir vaišingumą, kokį patyriau Pietų Amerikos lietuvių šeimose", sakė man susijaudinusi Danguolė.

Dr. Danguolės Tamulionytės lietuvių kalbos kursai

Dr. Danguolė Tamulionytė su "gaucho" Argentinoje (gaucho — raitasis piemuo, miklus bandos ganytojas)

"Kočas" — automobilis

Sekmadienį buvo pirmoji lietuvių kalbos pamoka, kurioje dalyvavo per 30 kursantų. Jų amžiaus vidurkis — 20 metų. Žinant, kad po II D. karo į Urugvajų atvyko tik dvi lietuviškos šeimos, reikia stebėtis lietuviškos tapatybės išlaikymu. Kalbant kursų metu lietuviškai, D. Tamulionytė patyrė, kad trys ketvirčiai kursantų ją suprato, apie 60% galėjo atsakyti į klausimus. Ji pajuto nuostabiai stiprų jų norą išmokyti lietuviškai. Ypatingos įtakos padaręs jaunimo kongresas. Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos valdyboje yra net penki jaunuoliai.

Urugvajuje kursai truko tris savaites po 2½ valandų į dieną Kultūros Draugijos patalpose, kurias pastatė senieji lietuviai imigrantai.

Vėliau D. Tamulionytė praleido kurį laiką Onos ir Vytauto Kalpokų namuose. Pagalvojusi, kaip Š. Amerikoje mūsų tautiečiai doko lietuvių kalbą svetimžodžiais, ji priėjo išvadą, kad ir P. Amerikoje, nemokant ispanų kalbos, sunku būtų susikalbėti su vietiniais lietuviais. Jie vartoja kasdieniniame gyvenime daug ispaniškų žodžių, prikerdami lietuviškas galūnes. Pvz. "frenuoja" — stabdo, "kočas" — automobilis. Dirba "uzy-noje, libras imprenuoja" — dirba fabrike, spausdina knygas.

Dauguma lietuvių nusimano apie komunizmą, bet yra ir komunistų.

Danguolės dėstymo metodas, išbandytas per eilę metų Klevelande specialiuose kursuose suaugusiems, buvo įdomus tuo, kad pirmas dvi savaites ji pati dėstė, o trečią savaitę — jau patys kursantai. Baigusieji gavo PLB pažymėjimus.

Atsisveikinimo tortas

Urugvajuje veikia dvi lietuviškos radijo valandėlės. Viena ispaniškai perduodama šeštadienio vakarą, nes ištisai lietuvių kalba transliuoti vietinė valdžia neleidžia. Sekmadieniais radijo valandėlės dalis perduodama ir lietuvių kalba. Kun. Giedrys padarė pokalbį su viešnia iš Š. Amerikos. Radijo valandėles vietiniai lietuviai išlaiko aukomis.

Montevideo mieste veikia tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja dr. Stanevičius. Skoningus tautinius drabužius audžia Vytautas Dorelis. Kun. Giedrys kas savaitę leidžia biuletinį "Žinios". Lietuvių parapijos šventovė papuošta meniškais lietuviškais vitražais, kuriuose vyrauja lietuviškų raštų motyvai. Urugvajaus lietuviai yra išleidę nuostabiai didelį kiekį lietuviškų plokštelių.

Priartėjus atsisveikinimo valandai. Urugvajaus lietuviai D. Tamulionytei suruošė išpūdingas išleistuves ir apdovanojo tiek lietuviškomis, tiek savo gyvenamo krašto charakteringomis dovanomis. Jų tarpe yra net trys kasetės su lietuviškomis dainomis. D. Tamulionytė, norėdama pareikšti savo padėką už vaišingumą ir nuoširdumą, vietinėje kepykloje užsakė tortą, kuris buvo dekoruotas a. e. i. u. raidėmis ir įrašo "IKI PASIMATYMO, DANGUOLĖ". Tas tortas, keletą valandų išstatytas kepyklos vitrinoje, buvo sutraukęs smalsuolių minią, kuri teiravosi apie originalią simbolių reikšmę.

Daug vaikų

Buenos Aires aerodrome viešnią pasitiko kun. Augustinas Steigvilas, MIC, ir Leopoldas Stankevičius. Ji buvo nuvežta į Lietuvių Centrą, kuris iš tolo žibėjo stambiomis raidėmis "Lietuvių Centras" ir tiek savo dydžiu, tiek architektūra padarė didelį įspūdį. Jos atvykimo metu vyko Dariaus-Girėno minėjimas, kuriame dalyvavo didokas skaičius lietuvių.

Danguolė pastebėjo, kad lietuvių šeimose yra daug prieauglio, ir lietuvių pobūviuose būna labai daug vaikų. Su jaunąja karta tėvai turi daug problemų. Jų vaikai atsisako lietuviškai kalbėti, nes yra pravardžiuojami "gringo". D. Tamulionytei atrodo, kad vienas pirmųjų mūsų uždavinių yra įieškoti konkrečių priemonių, kurios jaunąją kartą sukeltų pasididžiavimą savo kilme. Ji siūlo kuo skubiausiai pagaminti filmą apie nepriklausomą Lietuvą, nes daugumos vietinių lietuvių Lietuvos sąvoka esanti atsilikusi ir labai primityvi.

D. Tamulionytė pastebėjo eilę pasižventusių ir talentingų mokytojų, ju tarpe ypatingai pabrėždama Nelidą Zavickaite-Mahne.

Šalia Lietuvių Centre susibūrusių mūsų tautiečių egzistuoja Susivienijimas Lietuvių Argentinoje, kuris taip pat yra veiklus, gerai organizuotas, turi išpūdingus pastatus su krepšinio aikšte ir įvairiais moderniais įrengimais. Ir toje grupėje yra daug vaikų.

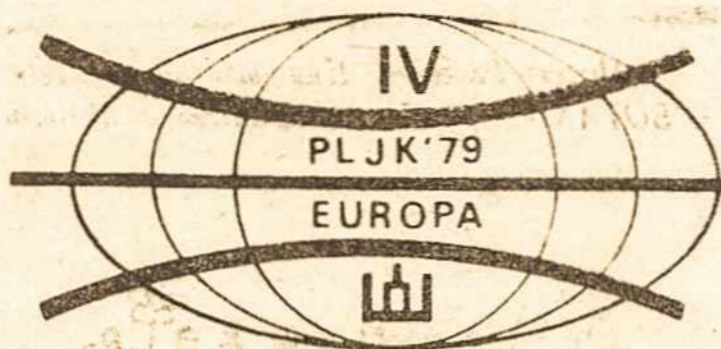
Uolūs kursantai

Buenos Aires mokytojų kursai truko tris savaites. Dalyvių buvo apie 30 tarp 25-30 metų amžiaus. Jų tarpe buvo ir viena moteris apie 80 metų, buvusi aktorė. Ji kreipėsi į viešnią su prašymu, kad būtų pagamintos lietuvių kalbai mokyti plokštelės, kaip kad jų galima gauti įvairiom kalbom mokyti. Nors buvo atostogų metas, bet kursų dalyviai klausėsi pamokų, jas sąžiningai lankė ir gavo specialius PLB pažymėjimus.

Teko aplankyti ir birutietes, kurios taip pat gražiai veikia ir turi savo namus. Artimoje gatvėje yra lietuvių senelių namai. Tai pavieniai atskiri nedideli nameliai arti vienas kito, kuriuose kiekvienas turi pakankamai privatumo. Viešnios garbei buvo suruošta speciali tradicinė argentiniška gegužinė, panaši į amerikietišką "barbecue", kurios metu ant atviros ugnies buvo kepami šonkauliai. Į gegužinę atsilankė ir "gaucho" — P. Amerikos kaubojus su savo charakteringa apranga. Pagerbdamas viešnią, davė sidabrinį peiliuką mėšai pjaustyti.

Savo viešnagės pas lietuvius metu Argentinoje D. Tamulionytė buvo pakaitomis apgyvendinta Antano ir Leonoros Mikočiūnų ir dr. Jono ir Irenos Simanaskų namuose. D. Tamulionytė pabrėžė, kad Argentinos lietuvių nuoširdumas ir vaišingumas viršija betkokią jos gyvenimo patirtį. "Jie nuostabūs

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

IV Weltkongreß der Litauischen Jugend
IV LITHUANIAN WORLD YOUTH CONGRESS

Jaunimo kongreso žinios

PAS LIETUVIUS ANAPUS PUSIAUJO

man trūksta žodžių jiems apibūdinti", sako man D. Tamulionytė su šypsena veide ir susijaudinimo ašaromis akyse. Juokaudama dar užsiminė, kad jos garbei buvo sukurta daina ir eilėraštis.

Išleistuvių proga restorane Danguolė buvo apdovanota medalijonu su garnetu, memorialinėmis futbolo čempionato monetomis, indėniškais karoliais ir rankų darbo odiniu diržu. Vienas originalesnių išleistuvių suvenyrų yra restorano servetėlėse dalyvių nupiešti autoportretai su sentimentaliais ir jaudinančiais įrašais.

Argentinos lietuviai turi du laikraščius. Buenos Aires leidžiamas "Argentinos Lietuvių Balsas", kurį redaguoja Pranas Ožinskas, ir "Laikas", redaguojamas kun. Augustino Steigvilo.

Veiklūs tautiečiai

Sekantis D. Tamulionytės kelionės etapas buvo Venecuela. Jos pasitikti atvyko Aras Mažeika ir Dainora Jaloveckaitė. Viešnia buvo apgyvendinta dr. A. ir Irenos Jaloveckų namuose. Dr. Jaloveckas yra didelės klinikos direktorius ir dėsto Karako universitete. Susitikimui su lietuviais D. Tamulionytė buvo nuvežta į vokiečių koloniją, kurios apylinkėje Vladas Mažeika turi savo vasarnamį. Ties jo namais plevėsavo lietuviška trispalvė ir per 20 vietinių lietuvių viešnią iš toli priėmė šiltai, iškilmingai. Jaunimo ir čia buvo daug. Programai vadovavo Venecuelos lietuvių neperiodinio leidinio "Gairės" redaktorius Juozas Kukanauza.

Karako miestas apsuptas kalnais, gatvės vingiuotos. Pasaikiškai graži panorama, paskendus smaragdiniame žalume, ryškesniame, negu pratusi akis šiaurėje. Viskas labai elektrifikuota. Bendras lietuvių veiklos ir organizuotumo ispūdis geras. Veikia net kelios tautinių šokių grupės, vadovaujamos Aurelijos Žalnieriūnaitės ir inž. J. Guigos. Lietuvių misija įsigijo savo autobusą, kuriuo "surenkami" tautiečiai į minėjimus ir įvairius pobūvius. Visuomeninė veikla remiasi naujaisiais ateiviais. Čia atkurti skautai, čia neuilstamo visuomenininko ir patrioto skautininko kun. A. Perkumo pastangomis pastatyti Šv. Kazimiero Lietuvių Namai rodo gyvą, turiningą lietuvišką gyvenimą.

D. Tamulionytė turėjo progos susipažinti su populiariaja Jūrate Statkute de Rosales, kurios abu sūnūs kalba puikiai lietuviškai ir kurių vienas ruošiasi vienerius mokslo metus praleisti Vasario 16 gimnazijoje. Meno ir senienų prekybininkas Gediminas Orentas Danguolę apdovanojo sena, reta nepaprasto grožio statulėle.

D. Tamulionytė pravedė savaitgalio kursus metodikos mokymojuoms. Kursus lankė ir pažymėjimus gavo 20 asmenų.

Gelbėti jaunimą

Pagaliau pakilo Dr. Tamulionytė tolimam skrydžiui į namus, lydima džiaugsmingų ir ašarotų linkėjimų, padėkų ir dovanų. Jos ir jos tėvo namas puošiasi kelionės suvenyrais, jame skamba lietuviška muzika, įgrota P. Amerikos lietuvių. Ant sienos kabo originalus iš karvės odos paveikslas, kuriame vaizduojamas "gaucho" tipingoje pozoje, nešinas tam tikru gėrimui indeliu.

Pokalbį baigėm keliomis dr. Danguolės mintimis. Ji pabrėžė, esą ypatingai svarbu siūsti daugiau mūsų žmonių į P. Ameriką. Ten labai stiprus noras bendrauti, jieškoti lietuviškosios tapatybės bazės, išlaikyti savąsias šaknis. Jaunimo ten daug, ir yra pavojus jį prarasti, jei laiku nebus susigriebta padėti tam jaunimui sugrįžti į savos visuomenės tarpą, jame sukelti pasididžiavimą savo kilme. Filmas apie nepriklausomą Lietuvą turėtų būti vienas svarbiausių ir skubiausių uždavinių. Asmeninis kontaktas turi tapti tarpusavio bendradarbiavimo pagrindu. Neužtenka pasirodymų scenoje, kurie sukelia tik trumpalaikį sentimentą.

Klausydama jos gyvo pasakojimo, ir aš pati pasijutau lyg buvusi su ja. Turėdama laimės atimtai pažinti Danguolę, esu tikra, kad jos darbinga ir turininga kelionė pas P. Amerikos lietuvius turės plataus atgarsio ir konkrečių rezultatų. Ji yra lyg toji kregždė, į tropikus nunešusi lietuviško pavasario pažadą. Mes privalome dėti visas pastangas, kad tas pažadas būtų ištesėtas. Ten toli, anapus pusiaujo, yra gyva ir lietuviškos gyvybės syvų laukianti šaka. Neleiskime jai nudžiūti.

Tėviškės žiburiai

Andrius ir Marytė Šmitai per šventes Vašingtone susitiko su IV PLJK stovyklos komisijos nare Elena Bradūnaite ir aptarė stovyklos programą. Dėmesys bus atkreiptas į papročių puoselėjimą.

IV PLJK pirm. Andrius Šmitas būdamas Amerikoje tarėsi su įvairiais asmenimis kongreso reikalais. Sausio 5-8 d. d. jis lankėsi Čikagoje. Sausio 6 d. kartu su PLB pirm. Vytautu Kamantu ir PLJS pirm. Gabija Juozapavičiūte nuvažiavo į "Draugo" redakciją kalbėtis su redaktorium kun. Pr. Garšva. Po to nuvyko į "Margutį", kur Petrutis įrekordavo pokalbį su A. Šmitu apie kongreso ruošos darbus. Po pietų su Gabija Juozapavičiūte ir stovyklos komisijos pirm. kun. A. Saulaičiu Jaunimo Centre aptarė techninius stovyklos klausimus ir programą.

Vakare susirinko registracijos komisija, keli lėšų telkimo komisijos nariai bei PLB valdybos nariai.

Buvo aptartos techniškos problemos, liečiančios ypač registraciją kongresui, ir turistų dalyvavimo galimybes.

Išsiaiškinta, kad kongreso atstovais ir dalyviais (jaunuoliai 16-35 metų amžiaus, kurie dalyvaus kongreso stovykloje ir uždaryme Frankfurte/Koenigsteine) pilnai rūpinsis ruošos komitetas. Koenigsteine jie bus apnakvydinti "Haus der Begegnung" namuose, kur ivyks jaunų kūrėjų vakaras, užbaigos aktas ir iškilmingos pamaldos.

Turistai Londone ir Frankfurte turės apsistoti viešbučiuose, už kuriuos patys turės apsimokėti vietoje. Bilietus į koncertą ir į atidarymo balių Londone bus galima gauti vietiniuose Lietuvių Namuose. Vokietijoje bilietus į jaunų kūrėjų vakarą, koncertą ir užbaigos balių bus galima gauti prie įėjimo. Dalyvaujantiems organizuotose ekskursijose viešbučiai ir bilietai į parengimus Vokietijoje bus rezervuoti.

Sausio 7 d. A. Šmitas dalyvavo PLB posėdyje, kuriame taip pat dalyvavo dr. Paulius, finansų komiteto pirm., A. Lauraitis, kuris rūpinasi skridimais į Europą, ir kiti. Vėl trumpai aptarti techniški klausimai ir nutarta registracijos terminą pratęsti iki vasario 16 d.

Aptarta ir kultūrinė programa, i kuria bus itraukti visu kontinentu jauni lietuviai menininkai. Iš Kanados kviečiama "Volungė", iš JAV-bių "Šilainė", iš Pietų Amerikos bus stengiamasi iškviesti "Žibutes" (mergaičių oktetas iš Argentinos). Dar laukiami pasisakymai iš atskirų kraštų dėl jaunų kūrėjų vakaro.

Po PLB posėdžio A. Šmitas atskirai kalbėjosi su finansų komiteto išdininkais Mečiu Šilkaičiu ir Šarūnu Valiuliu dėl bendro atsiskaitymo. A. Šmitas taip pat aplankė Vasario 16 gimnazijos remėjų komitetą, kuris tuo metu posėdžiavo Jaunimo Centre. Po pasikalbėjimo su "Pasaulio Lietuvio" redaktorium Romu Sakadolskiu A. Šmitas baigė pasitarimus ir sekančią dieną išvyko į Vašingtoną.

Rūta-Ona Šiūlytė

Jie rūpinasi pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dalimi Britanijoje. Iš kairės: A. VILCINSKAS — atstovas bendrajame kongreso komitete, J. ALKIS — DBL Sąjungos pirm., R. ŠOVA, Z. JURAS, S. NENORTAS, B. BUTRIMAS

Vedā: M. Vinkšnaitienė
rua Barão do Pirai, 367 - 03145 S. P.

GAVĖNIOS RIMČIAI

Mūsų gyvenimas yra supintas iš džiaugsmų ir skausmų, iš laimėjimų ir pralaimėjimų. Gyvenimo laimė ir džiaugsmas nepriklauso ar didelius ar mažus darbus atliksime, bet nuo to – su kokia intencija juos atliksime.

Žmogaus gyvenimas turi prasmę tik tuomet, kai Dievas yra pasirenkamas kaip pirmasis ir aukščiausias tikslas, nes mūsų gyvenimo tikslas nėra vien tik duona ir žemiški bei kūniški džiaugsmi, o yra kažkas daugiau.

Žmogus tik tada gali būti tikrai laimingas, kai prie savo šono turi palydovą, kuris niekad nemiršta, kurio vardas yra Emanuelis, t.y. Dievas su mumis. Tik tuomet žmogus gali džiaugtis gyvenimu, kai jo centre yra pastatytas Dievo įsakymų vykdymas, kuris ir suteikia tikrąją širdies ramybę.

Mūsų gyvenimas yra nuolatinė tarnystė Dievo garbei ir artimo labui. Kas užsidaro savimeilės kiaute, tas pasmerkia save dvasinei mirčiai.

Laikas yra Dievo dovana mums, kurią mes turime panaudoti pirmoj eilėj Jo garbei, paskui savęs patobulinimui, ieškant nuolatos, savo gyvenime ir savo darbuose Aukščiausiojo planų įvykdymo.

Vienintelis džiaugsmas yra tikras, kuris gimsta iš grynos sąžinės, iš atliktų meilės darbų artimui, nes toks džiaugsmas mus sujungia su Viešpačiu, o geradarystė sujungia su artimu.

Tikroji krikščioniška laimė yra jaustis nuolatos arti Dievo širdies.

Iš „Nerami Širdis“

GEROJI ŠIRDIS

Gyvenime viskas keičiasi.

Mūsų greitos kojos metams bėgant susilpnės. Tiesi nugara suslinks. Gražus veidas susiraukšlės. Juoda barzda pražils. Garbanuotas pakaušis prapliks. Stiprios ir žvalios akys aptems...

Tiktai širdis, mūsų geroji širdis pasiliks iki paskutinio suvirpėjimo nepasikeitusi – kaip saulė, kuri kasdien ištikimai ir vienodai šviečia pasauliui.

Henrikas V.

REKOLEKCIJOS

Kovo mėn. 24 ir 25 d.d. Vila Zelinoje bus rekolekcijos visoms moterims ir mergaitėms, kurios supranta lietuviškai. Rekolekcijas praves kunigas tėv. Vincas Pupinis, S. J. – vienintelis lietuvis jėzuitas likęs Sanpaulyje.

Pirmoji rekolekcijų konferencija bus kovo 24 d. šeštadienį 4 val. po pietų (punktualiai) Jaunimo Namuose. Paskui bus einami Kryžiaus Keliai. Po to antroji konferencija ir išpažintis.

Sekmadienį 3 val. p. p. lietuviškos šv. mišios moterų intencija, misijonieriaus pamokslas ir bendra šv. Komunija.

Po pamaldų bus visų moterų agapė – arbatėlė Jaunimo Namuose.

Kviečiamos visos lietuvės moterys ir mergaitės iš arti ir toli rekolekcijose dalyvauti ir gavėnios metu atsinaujinti dvasiniai.

Šv. Juozapo parapijos klebonas
ir L.K.M. Draugija

„Moterų Pasaulis“ džiaugiasi sulaukęs talkos ir dėkoja korespondentui „BOTANICUS“ už atsiųstą moterims aktualia tema apie gėlių priežiūrą.

Ir gėlės turi valgyti

Kai pažiūri į laukus, pilnus visokių augalų, gražių gėlių, medžių tai nė į galvą neateina mintis, kas visą tą maitina. Atrodo, kad taip ir reikia. O iš tiesų tai gana sudėtingas pasaulis pilnas įvairiausių kiekvieno augalo išreikalavimų ir mitybos būtinybių.

Taip, kiekvienas augalas turi savo 'apetitą'. Vienos rūšies trašos gali gražiausiai auginti ir maitinti vieną augalą kai kitos rūšies augmenija tos trašos, ar tokio kiekio nepakeštų. Ir kaip tik todėl labai dažnai mes pakenkiame savo darželio gėlėms per daug norėdami joms padėti. Joms mūsų pagelba, per stiprūs mineralai, žiauriai pakenkia.

Kaip žinoti augalų skonį?

Tai jau nėra labai paprastas reikalas. Žinoma, tam yra gana daug knygų vadovėlių. Yra daug specialistų, kurie visa tai pažįsta.

Visų pirma reikia būti atsargiems su nauja augalų mityba. Niekomet nedaryti mėginimų ant visos gėlės. Geriau pirma, jeigu vartojama anksčiau minėti skysti mineralai-trašos, apšlakstyti vieną kurią šakelę ir žiūrėti, kaip augalas į tai reaguos. Jis iš karto gal niekuo neatsakys, bet už dienos-kitos jau bus galima pastebėti. Tos šakelės lapai žalesni, kotelis kiek stipresnis. Išvada: šios rūšies traša tinka. Jeigu ima vysti po apšlakstymo, tai gal visų pirma sekančiame bandyje reikia mineralus atskiesti bent du kart daugiau. Kartais gal vaistai geri, tik jų per daug. Jeigu ir po to reakcija nekokia, geriau tos gėlės nemaitinti. Ji gal jau papratusi labai kukliai maitintis, o per stiprus valgis ne jos "pilveliui". Ypač laukinės gėlės, jos taip mažai geros mitybos mato, kad pagerintas valgis joms beveik visuomet nepakeliamas.

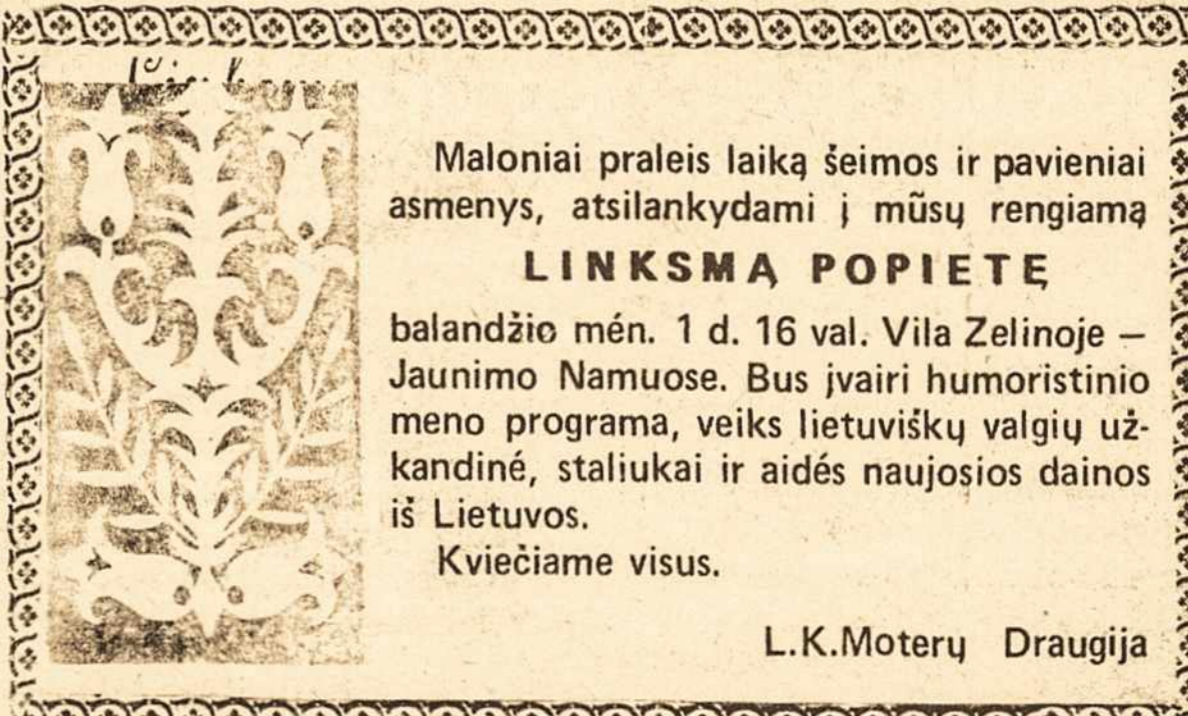
O kaip su aplinka

Čia kitas reikalas irgi nemažiau svarbus. Kas mėgsta gėles, tai jau žino, kad vienoms reikia kelių valandų saulės, o kitoms tiktai pavėsio. Žemės sudėtis irgi labai svarbus reikalas: vienos mėgsta sausumą beveik smėlį, o kitoms būtina trąši juoda žemė. Dar kitas aplinkos reikalas tai drėgmė. Bendrai visi mano, kad gėlėms tai visų pirmausia vanduo. Tai nėra tiesa. Daugelis gėlių mėgsta sausesnę žemę. Joms vanduo, ypač jei dar užsiliekęs indo dugne, užtroškina šaknis. Svarbu, kad dugne būtų įdėta akmenukų ir kad vanduo neužsiliktų. Žemė turi būti drėgną, bet ne dumblas.

Taigi, žiūrint į laukus, į gražias gėles, mes matome tiktai vieną vaizdo dalį. Už jo stovi sudėtinga cheminė dalis, aplinka ir pačių augalų maisto atranka. Vieni gražiai auga, kiti aplinkos priversti skursti ir miršta.

O kas yra būtina augalų mitybai? Ar tai žinoma? Taip, tai jau gana gerai pažįstama, žinomos cheminės formulės ir jų kiekiai. Apie visa tai kalbėsime kitą kartą.

Botanicus

Maloniai praleis laiką šeimos ir pavieniai asmenys, atsilankydami į mūsų rengiamą

LINKSMĄ POPIETĘ

balandžio mėn. 1 d. 16 val. Vila Zelinoje – Jaunimo Namuose. Bus įvairi humoristinio meno programa, veiks lietuviškų valgių užkandinė, staliukai ir aidės naujosios dainos iš Lietuvos.

Kviečiame visus.

L.K.Moterų Draugija

JUOZAS GRIŠMANAUSKAS

TO LIMIEJI KVA DRA TAI

V I L N I U J E

Čia praeina net septynios dienos, ligi visi gauname paskyrimus toje tarybinių ūkių ministerijoje. Per tą laiką šiek tiek pavaikštome po miestą.

Vilniuje buvau iš viso pirmą sykį. Jis man padaro gilų įspūdį. Taip ir prisiminė vaikystėje girdėtos Nepriklausomoje Lietuvoje dainuotos dainos apie Vilnių. Apsistojome moksleivių namuose, Užupyje. Iš tenai buvo geras gabalas iki Aušros Vartų, apie kuriuos tik buvau girdėjęs iš pasakojimų ir žinojęs iš aprašymų.

Mes visi norėjome juos pamatyti, tai prisiprašome lietuvių gimnazistą, kad palydėtų ir atsirandame tenai.

Paveikslas viršuje buvo uždengtas. Apačioje praeiviai praskuba, kepures laikydami rankoje. Keletas moterėlių klūpėjo ant šaligatvio mūro pasienyje ir meldėsi. Priklaupėme ir mes, nors porą maldos žodžių sumesti.

Čia tuojau prisiminė Aušros Vartų nuotrauka, kurią teko matyti daugelyje laikraščių ir Vilniaus vaizduose ir nevienoje lietuviškoje troboje. Atrodė, čia klūpi tūkstančių tūkstančiai žmonių. Viršuje laikomos pamaldos. Gaudžia vargonai, aidi giesmės.

Bet, pasizadinęs iš prisiminimų, žvilgtelėjau į tą vietą, kur turėtų būti Panelės Švenčiausios paveikslas, ir pasimeldžiu tik dviem žodžiais:

— Palengvink vergiją

Čia pat pamaldžiais veidais, išvargę žmonės pardavinėjo medalikėlių maldaknygių kryželių. Prisiminiau namiškius, ypač dėdienę. Ji vis minėdavo Vilnių ir Aušros Vartus. Panorau jai kokį medalikėlių prisiminimui parvežti, bet, sužinojęs kainą, susilaikiau. Prašė keleto rublių, o aš jų tik tiek su savim ir teturėjau.

Dar teiravausi gimnazistuką ar tas stebuklingasis paveikslas yra išvežtas, kaip žmonės Žemaitijoje buvo kalbėję. Bet jis paaiškino, kad ne.

Po to gerą gabalą dar paėjau, iš užsimiršimo kepurę laikydamas rankoje. Čia pat buvome patekę į didžiąją gatvę ir traukėme Gedimino pilies link. Čia pamatome Vilniaus Universiteto rūmus. Įeiname į kiemą. Iš vieno jo galo įėjimas universitetan, iš kito, šalia pat, buvęs į šv. Jono bažnyčią. Dabar šis įėjimas nebenaudojamas. Gimnazistas sako, kad universitete esą daug tikro lietuviško, patriotiniai nusiteikusių jaunimo, nors komunistai ir labai spaudžia.

Čia pat ir Gedimino pilis. Pamatome ją, vos kelis žingsnius nuo universiteto pažengę. Einame Pilies gatve, dešiniąją pusę, pilies link. Čia prie Bernardinų parko, dabar vadinamo Jaunimo sodu, pačiame gatvių kampe, antrame aukšte Lietuvos Komunistų (b) partijos organo "Tiesa" redakcija. Tai iš čia jie, Gedimino kalno papėdėje būdami, mulkina Lietuvos žmonelius.

O Gedimino kalnas mano vaizduotėje buvo kaip tas Geležinis Vilkas iš Gedimino sapno. Iš arčiau niekas neprileidžia prieiti. Visame rajone įsikūrę raudonarmiečiai, bokšte stebėjimo punktą įsirengę ir savo raudoną skarmalą įsikėlę. Čia pat vaikščioja sargybinis. Aš dar bandžiau arčiau prieiti, tai kad sušuks kareivis:

— Kuda idioš.

Taip ir nusiviliau. Gedimino kalnas, mano sapnuose spindėjęs kažkokia nepaprasta šviesa, staiga nublunka taip, kaip ir visas tas mūsų gyvenimas, bolševikams kraštą paėmus. Ir taip pasidaro visko gaila.

Gatvėse pilna uniformuotų rusų kareivių ir enkavedistų, pilna jų valgyklose ir kinuose.

Tik septintą dieną Vilniuje gavome paskyrimus. Aš patenku į Troškūnus vyr. sodininku. Tai netoli Panevėžio buvęs dvaro centras, kuriame jau nuo pat bolševikų atėjimo veikė sov-chozas, arba, kaip vadino, valstybinis ūkis. Centras turėjo dar septynis skyrius - sovchozus, irgi sudarytus iš buvusių smulkesnių dvarų.

PIRMOJI TARNYBA

Ten pat ministerijoje, kaip ir kitiems, taip ir man liepia tuojau pat ir vykti į tarnybos vietą. Kiti ir išvyksta. Bet aš aiškinuosi, kad negaliu vykti, nes neturiu pinigų traukinio bilietui nusipirkti.

Tad man leidžia vykti su kitais atgal į Kretingą ir iš tenai, neatidėliojant vykti į tarnybą. Parvažiuoju namo, čia dėdė kiaulę pardavęs ir gavęs 400 rublių Kelionei gaunu 90 rb. ir skubiai išvykstu į Šiaulius ir Panevėžį. O iš čia siauruoju traukinėliu į Troškūnus.

Ateinu į centrą, prisistatau. Rusas. Atrodo, gerokai įkaušęs, linksmas.

— O, gerai, kad atvykai. Obuolių turėsime, — jis man ploja per pečių. paėmęs mano paskyrimo raštelį.

Teiraujuosi, kur čia galėsiu apsigyventi. Ar man kambarys bus? Jis viską žada sutvarkyti, tik dabar, esą, taip staigiai jis nebuvęs pasirėngęs mane priimti. Girdi, laikinai čia prisiglausk raštinės patalpose. Netrukus visko atsirasia.

Pasilieku. Apžiūriu sodus, atrodo, buvę gražūs. Dideli ir, sutvarkius ir dorai prižiūrint, galima būtų daug gero gauti. Bet labai apšalti. Vienur žalingai nugenėtos vyšnių šakos, kitur obelis beveik iki pusės stiebo nupiauta, kitur arklio pasaga "įskiepyta" su vinimis į stiebą.

Iš tolo pasaga pasirodė, lyg vaisius kokios keistos rūšies būtų kabojęs. Atėjo tokia juokinga mintis, jog net šyptelėjau, nors ir direktoriaus lydimas. Norėjau pajuokauti, gal čis Krymo kriaušės, bet laiku prikandau liežuvį.

Prisimenu, kai mums Kretingoje mokytojas aiškino, jog tarybiniam mokslui yra viskas prieinama, esą, tiktai reikią išauginti tam tikrą veislę, tai ir Grenlandijoje galj apelsinai nokti. Pamatęs tą pasagą obelyje, galvoju, kad, pagal tąjį mokslą, tai gal galima išskuldyvoti ir tokią obelį, kuri šakose brandintų obuolius, o pasagas stiebe.

Sužinau, kad čia žiemų metu pagyveno raudonarmiečiai. Norėdami pasikūrenti ar ką išsivirti, neturėdami malkų, įsilipa į vyšnią. Padaužo per šakų narius ir, nušokę žemėn, tik subraukia viską krūvon ir dumia į dvaro patalpas. Žiemą sušalusios vyšnių šakos labai gerai dega.

Per tas šaltąsias žiemas čia taip sunaikinta apie trečdalis vaismedžių. Labai liūdnai atrodo tie, beveik iki juostos aukštumo, obelių stuobriai. Kareiviai atjos, nusipiauna obelį ir pasišalina su ja, kaip gėlių puokšte nešini. Obelys dėl savo kietumo ir žalios gerai kūrenasi.

Panašiai atrodė ir kitų skyrių sodai, kaip patyriau iš žmonių, nes pats ten dar nespėjau nuvykti.

Buvo jau pats laikas soduose pradėti darbą. Reikėjo darbininkų. Aš atvykau tik su savo planais ir žiniomis, kurias buvau pasirėngęs panaudoti. Bet darbininkai buvo užimti prie kitų darbų. Kiek kartų prašiau direktorių darbininkų, vis sakė paskirsiąs kaip galima greičiau. Bet jis taip tesirūpino jais, kaip ir mano kambariu. Amžinai girtas vaikščioja, visiškai pasimetęs savo pareigose ir vis dejavo, kad persidirba.

Savaitę išbuvęs ir nieko nenuveikęs, palieku Troškūnus. Nusiviliu pačioje savo darbo pradžioje, nes pamatčiau, kad gerų norų neužtenka prie šitokios tvarkos.

Tik visa bėda, kad turiu pradėti darbo ieškotis, nes kitaip, būsiu palaikytas sabotažniku. Visi, baigusieji mokyklą turėjom tą nustatytą terminą atidirbti, priešingu atveju, sakė, kad bus dveji metai darbo stovyklos. Tada, darbo ieškodamas, aplankiau keletą miestelių, jų tarpe Plungę ir Palangą.

Juose jau buvo palikę komunistų tvarkos pėdsakai. Ypač Palanga pakeitusi savo veidą. Trobesiai per karą tenudegę tik šiaurinėje dalyje. Buvusios vilos ir dar trys, naujai pastatytos, naudojamos "darbo žmonių" poilsiui. Bet daugumoje partiniai žydai iš Lietuvos ir Rusijos. Vietinių gyventojų nedaug, kiti iškelti, kaip pavojingi.

Įdomu buvo pamatyti, kas atsitiko su grafu Tiškevičiaus rūmais. Galvojau, gal ir čia kokia žemės ūkio šaka "auginama", bet, pasirodo, tenai įsitaisę jūros apsaugos pasienininkų štabas, nemažai kariuomenės. Stovylos, anksčiau puošusios rūmus ir ta gražioji juoda Kristaus stovykla, buvusi netoli rūmų parke, visos pašalintos. Palikti tiktai dideli šunys, stovėję prie angos. Tarytum, naujųjų šeiminių paminklas.

MŪSŲ ŽINIOS

Širdingai dėkojame tėvui V. Pupiniui už toki brangu bendradarbiavimą ML.

ML redakcija

NAUJI LIETUVIŲ KILMĖS STUDENTAI

Reikėjo truputį kantrybės, kol, ieškodamas lietuviškų pavardžių, peržiūrėjau laikraščiuose paskelbtus ilgiausius sąrašus naujų studentų, šiais metais priimtų į São Paulo apylinkės fakultetus. Vienos ar kitos pavardės gal ir nepastebėjau, prašau dovanoti. Be to, nemačiau sąrašų S. André, S. Bernardo ir Mogi miestuose esančių mokslo įstaigų, nes jie skelbiami vietos spaudoje. Bet ir be jų naujų lietuvių kilmės studentų skaičius gana didelis.

Adomaitis, Claudio — economia FMU (Faculdades Metropol. Unidas)
 Andrejus, Celia — Administração S. Judas Tadeu
 Bagdanavicius, Edna Maria — Economia S. Judas Tadeu
 Bagdonas José — Engenharia Bras Cubas, Mogi
 Balsys, Josefa — Direito FMU
 Bartasevicius, Carlos — Engenharia McKenzie
 Bauzys, Cristina — Educação artistica FMU, Direito FMU
 Bauzys, Walter — Direito FMU
 Bendzius, Wagner — Economia S. Judas Tadeu
 Bucinskas, Rogério — Economia S. Judas Tadeu
 Burckas, Henrique Werner — Construção civil McKenzie
 Cherniauskas, Ricardo Paulo — Engenharia FEI, Fisica USP etc.
 Damkauskas, Marlene — Inglês Fac. Pe. Manuel de Nobrega
 Ermolaitis, Ani Lilia — Matematica PUC, Matematica FMU
 Gaigalas, Longino — Fisica McKenzie
 Galanjauskas, Antonio — Matematica USP
 Gansauskas, Telma Celina — Psicologia FMU
 Gardziulis, Claudio — Fisica McKenzie
 Gedraite, Miriam — Psicologia FMU
 Gregaites, Sueli — Economia Bras Cubas, Mogi
 Guzikauskas, Nilza — Direito USP, Direito Guarulhos
 Janisevicius, Edmea — Enfermagem PUC
 Jankunas, Edson — Engenharia FEI
 Janusonis, Carlos Alberto — Engenharia Paulista, Engenharia Soroc.
 Jarusevicius, José — Ciências S. Judas Tadeu
 Jasunaitis, Elisete — Letras Pucamp, Campinas
 Jursys, Vera Lucia — Ciências sociais, N.S. Medianeira
 Karsokas, Nilton Pedro — Fisica McKenzie
 Kaslauskas, Katia — Engenharia Barretos
 Kaveckis, Cristina — Historia PUC
 Krupelis, Marcia — Psicologia FMU
 Kuncevičius Katsumi — Inglês Fac. Pe. Manuel de Nobrega
 Kupcinskis, Alberto José — Direito FMU
 Mateika, Janice — Administração McKenzie
 Matulis, Henrique — Escola Paulista de Medicina
 Meckauskas, Solange — Administração McKenzie
 Meskauskas-Gneiding, Anna Rosa — Pedagogia USP
 Murauskas, Rubens — Ciências sociais, USP.
 Navickas, Angelina — Turismo, Fac. Pe. Manuel de Nobrega
 Paleckis, Eduardo Mecys — Odontologia USP
 Paulauskas, Ricardo — Economia FMU
 Petraitis, Bruna — Historia Araraquara
 Petraitis, Ligia Helena — Arménio, USP
 Poviliunas, Pedro Antonio — Ciências Contábeis, PUC
 Prancevicius, Daniel — Fisica USP
 Pudozius, Pedro Paulo — Economia Bras Cubas, Mogi
 Rakauskas, Walter — Direito McKenzie, Direito Guarulhos
 Rampinelis, Irene — Turismo OSEC, S. Amaro
 Razbranauskas Denis — Engenharia Mauá, Eng. S. Paulo
 Sestokas, Bruno — Ciências Economicas PUC, Engenharia Paulista
 Silickas, Danute — Egen. Mauá, Inglês PUC, Matematica Rio Claro
 Sinckevicius, Sonia Regina — Serviço Social PUC
 Skarbalius, Pedro — Turismo Fac. Pe. Manuel de Nobrega
 Stankevicius Magda — Letras S. Judas Tadeu
 Stankevicius Vitor — Fac. de Tecnologia S. Paulo
 Starobinas, Nancy — Biologia USP, Historia PUC
 Stulgys, Fabiana Alicia — Economia FAAP
 Tamasauskas, Wilma — Pedagogia PUC
 Tamasevicius, Carlos — Matematica Pucamp, Engenharia Sorocaba
 Tumenas, Isabel — Odontologia Araraquara
 Tureikis, Alberto — Fisica Unicamp, Campinas
 Vaitkunas, Iria Semiramis — Português USP
 Vaitkunas, Ricardo Perseu — Poli, USP
 Vasiunas, Veronika — Pedagogia McKenzie
 Vidziunas, Rogério Fernando — Inst. Engenharia Paulista
 Visockas, Mirela — Matemática Unicamp, Campinas
 Visniauskas, Inara Maria — Inglês Fac. Pe. Manuel de Nobrega
 Zabulionis, Flavio Rene — Engenharia FEI
 Zasciurinskis, Paulo — Eletrotecnica McKenzie

A. Augustaitis

LIETUVA, SAJUNGOJ—ALIANÇA

Išsklaidyti žiauriausių vėjų atskirti nuo motinos—Lietuvos, jau čiamės, kaip išbaidyti paukščiai vanagu, be savo lizdų, be pastogių, be gimtosios žemelės, kuri visuomet mūsų širdyse ir jausmuose. Ne vieno slėgė krūtinę kirminas — ilgesys. Ir gal daugiau neteks peržengti tėviškės slenkstis, ne pasilsėti, ne pagirdyti, ilgesiu ištroškusią krūtinę, bet paimti iš gimtojo krašto aruodų, svetimuose išnykusią jaunystės jėgą. Paimti, kaip duoną į amžiną kelionę.

Kad mums primintų bočių kalbą, papročius, seklyčių vaišingumą ir širdžių gerumą. Priminti grožį grūdais liūliuojančių laukų, giesmes paukščių dainininkų, čiurlenimą upelių į tėvą Nemuną. Piliakalniuos protėvių kapus, liūdinančius gilią LIETUVOS senovę.

Tad buvo įsteigta Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, São Paulo mieste 1931 met. lapkričio mėn. 3 dieną.

LIETUVOS išlaidomis buvo pastatyti iškilnūs rūmai, lietuvių kolonijai, R. Lituânia, 67 — Mookoje.

Šiai Sąjungai teko ragauti kietų ir karčių kąsnių. Net patenkant į svetimų rankų išsikvojimo bedugnę. (?)

Bet, kaip iš po žiemos apkausto pradeda laisvintis ir keltis pirmieji žibuoklės žiedai, kada saulutės šypsenos lydimas vyturėlis, pakilęs į padangę suskardena savo sidabrinu varpeliu, skelbdamas pavasario gimimą. Tuo pačiu laiku, mūsų džiaugsmui užgimė Sąjunga, R. Lituânia, 67.

Išsikėlė ir pražiūrėjo mėlynosioms, kaip ta žibuoklė pašlaitės pu rienoje, iš svetimųjų rankų jungo. Ištikrųjų čia gimė Sąjunga — Aliança, Mažoji Lietuva.

Kaip nudraskyta, nualinta, sumindžiota ir apžmeizta, reikėjo daug darbo, pasiryžimo su pasišventimu. Nelengvas užsimojimas padaryti ir nuveikti gyvenimo sunkioji priežasčių našta. Ypač nerašomi straipsniai ir sumų skaičiai, rodo kas yra padaryta. Kiekvieno kaktose yra „foto“ aparatas ir gali suteikti gražiausius įspūdžius. Viskas puikiai sutvarkyta, apžiūrėta, išpuošta lietuviškoje tvarkoje. Šiame rajone nėra kitos, tokios organizacijos, kaip SAJUNGA ALIANÇA. Tai lietuviški rūmai, tai lietuviškoji garbės seklyčia.

Iš šių rūmų niekas neišeina tuščiomis rankomis, visus gelbsti ir visiems padeda. (?)

Sąjungiečiai linksmi ir sąžiningai protaujantieji lietuviai, myli ir gerbia tą suolą kuriame sėdi. Visi už vieną, o vienas už visus. O kokios jų sueigos ir pasilinksminimai, parašysiu vėliau, labai žingeidus...

Tad mieloji lietuvių kolonija São Paulyje. Malonėkim Sąjungiečiams palinkėti geriausios kloties ir išvermės, kurie moka ir nesi gaili brangaus laiko, gerbti ir mylėti kas savo, del lietuviybės nau dos...

O ypač naujai ir garbingai išrinktajai 1979 met., vasario mėn. 4 dieną valdybai, garsiai Jiems sušukti, valio, valio... Kuri mokės ir supras įrodyti, kad Sąjungai priguli ne tik sriuba, bet ir košė.

Kolumbija

KOLUMBIJOS LIETUVIAI laukia atvykstant čikagiečio poeto ir žurnalisto Kazio Bradūno, kurį ruošiasi atsiųsti PLB valdyba. Numatomas jo apsilankymas Venecueloje ir Kolumbijoje. Kolumbiečiai betgi nusiskundžia, kad į jo kelionės maršrutą nėra įtrauktas Bogotos miestas, nors šiame mieste yra didžiausia lietuvių kolonija visoje Kolumbijoje. Tikimasi, kad svečias iš Čikagos neužmirš ir bogotiečių.

TOLIMIEJI KVADRATAI

Iš Palangos atsirandu Kretingoje. Ir apskrities žemės ūkio skyriaus viršininkas mane paskiria Kartenon kontrolasistentu. Mano pareiga buvo organizuoti veislinių gyvulių punktą ir rūpintis valščiaus gyvulių prieaugliu. Pareigos gana juokingos, ypač prisiminus, jog pagal savo specialybę esu sodininkas. B et tai juk nesvarbu.

— Svarbu, draugas, kad savo darbą gerai atliktum, o ne tai, kokios rūšies jis bus, — pasakė Kartenos polkomo skyriaus viršininkas Šendrikov, įvesdamas mane į darbą.

Prancūzija

BALTIEČIŲ DIENOS praėjusiam gruodyje buvo surengtos Nanterre universitete, talkinant profesūrai ir studentams. Nemažas dėmesys jose teko sovietų okupuotai Lietuvai. Lietuviškoje programos dalyje kanklėmis skambino Edita Matulevičiūtė-Rechner, neseniai Paryžiun atvykusi su savo vyru, profesoriavusiu Vilniaus universitete; O. Milašiaus eilėraščius deklamavo Karolina Masulytė.

MŪSŲ ŽINIOS

SKAITYTOJAI RAŠO...

Gerbiamas Redaktorai,

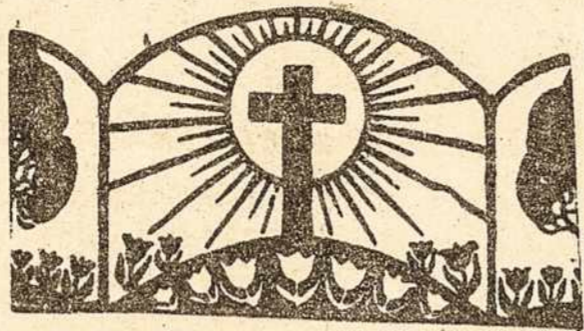
"Mūsų Lietuvos" šių metų kovo 8 dienos laidoje buvo parašyta apie Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą, kuris įvyko Vila Zelinoje seselių Pranciškiečių salėje. To paties laikraščio "Korespondentas" rašo, kad pirmos kartos žmonių jau buvo galima suskaityti ant pirštų. Nors pirmos kartos daug kas iškeliavo į kitą gyvenimą, nes Aukščiausias Dievas juos pasišaukė į savo buveinę – tegul jie ilsisi ramybėje. Turiu visgi pasakyti, kad salėje buvo sustatyta 320 – 330 kėdžių ir jos visos buvo užimtos ir dar buvo stovinčių žmonių, o jaunimas, nors triukšmingas, sėdėjo suoluose esančiuose salės šonuose ir balkone. Taip iš viso minėjime galėjo būti beveik 400 žmonių. Gal būtų, Tamsta Korespondente, sėdėjai pirmoje eilėje ir nesiteiki kiek geriau pasidairyti. Žinoma, tokioje iškilmėje galėjo būti ir daugiau žmonių. Nežinau, ar "Mūsų Lietuvos" korespondentas pastebėjo, kad visas šventes ir parengimus lanko daugiausia tie Jūsų ant pirštų suskaityti pirmos kartos žmonės, tai apie juos reikėtų pagarbiau kalbėti. Per mano akinius aš mačiau kaip tik daugiau senimo ir jaunimo, o kiek mažiau antros kartos atstovų. Kito dalyko taip pat gerai nesupratau, tai ko bendro turi su šventės aprašymu, pusę korespondencijos užimantis, Kapit. J. Čiuvinsko nuopelnų aprašymas. Atsiminkite, kad didžiausia žurnalisto dorybė, tai objektyvumas.

Su pagarba,

Dalyvavęs Vasario 16-ios minėjime Antanas

Antanui dėkojame už laišką, o korespondentui paliekame kita skiltelę atsakymui.

Red.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Trečiadienį, 14 kovo, staiga mirė širdies priepuoliu p. Monika Kviesa Baranauskienė. Ją palydėjo į V. Alpiną kapines prel. Pijus Ragažinskas.

Gimusi Kaune prieš 69 metus, buvo gabi namų administratorė, dosni lietuviškos spaudos palaikytoja ir geros širdies lietuvė.

Paliko dukrą Niną Butkevičienę, žentą, du anūkus ir vieną praanūką.

Septintos dienos Mišios už Jos vėlę bus laikomos trečiadienį, 19,30 val., V. Zelinos bažnyčioje.

MIRĖ KUNIGAS

A.a. kanauninkas Jurgis Žitkevičius, sulaukęs 86 metų amžiaus, mirė 1978 m. gruodžio 24 d. Anykščiuose, kur daug metų klebonavo ir pastaruoju metu gyveno kaip garbės klebonas-emeritas. Laidotuvėse dalyvavo apie 100 kunigų ir Panevėžio vyskupas R. Kriščiūnas.

IEŠKOMA ŠEIMININKĖS

Sv. Kazimiero parapijos klebonijai skubiai reikalinga lietuvė ŠEIMININKĖ. Duodamas maistas, butas ir atlyginimas pagal sugebėjimus.

Tartis asmeniai ar per telefoną: 273.0338.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų gydytoja

DRA. HELGA HERING

médica

HOMENS – SENHORAS CRIANÇAS

nuo 8 iki 12 val.

Av. Eulina, 99 – V Sta. Maria (skersgatvis ties nr 2214, Av. Deputado Emílio Carlos – B. do Limão)

nuo 14 iki 18 val.

Rua Quartim Barbosa, 6 (paskutinė stotis onibus Vila Santista Bairro do Limão)

Tel 265.7590

A†A

MONIKAI BARANAUSKIENEI

mirus, jos dukrai Onai Butkevičienei, žentui Vitui Butkevičiui, anūkams Algirdui ir Klaudijui ir jų artimiesiems, reiškia gilią užuojautą.

Lietuvių Sąjungos-Aliança
VALDYBA

CASA VERDE

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Visi C. Verde, Vila Carolinos ir Limão lietuviai yra kviečiami dalyvauti pamaldose pirmą balandžio sekmadienį (Balandžio 1 d.). Mišios bus įprastu laiku – 16,15 val.

Būtų labai gražu, jeigu ir kitų S. Paulo apylinkių lietuviai šiose Mišiose dalyvautų.

Kun. Petras Rukšys

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL – Inventário, Despejo, etc.

COMERCIAL – Falência, Concordata

Execução, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA – Imposto de Renda, ICM, IPI

KALBAMA LIETUVIŠKAI

ESCRITÓRIOS:

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and. s/45 – Liberdade
Horário: Das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 – Vila Zelina
Horário: Das 19:00 às 21:00

DR. ALEKSAS KALINAUSKAS DR. PAULO KALINAUSKAS ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divórcio, Processo Crime, Processo Trabalhista, etc.

Rua XV de Novembro, 244 - 4º and. conj. 9
Tel. 37-8958

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274.0677 - (Res. 274.1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į

ren- gia- mą- PUPŲ BALIŲ

V. Anastácio Būrelis, tariant, Associação Lituano Brasileira, sekmadieniui 1 balandžio, 13 val., ruošia pupų balių – feijoada ir kviečia visus lietuviškosios kolonijos bičiulius tam pobūvy dalyvauti. Pakvietimus galima gauti pas Vadovybę.

KULIEŠIŲ VIEŠNAGĖ BRAZILIJŲ

Vincas ir Ona Kuliešiai, po 3 mėn. šiltų ir malonių atostogų, šeštadienį 24 kovo, 21 val., išskris Pan Amerikan 440 lėktuvu iš Congonhas aerodromo į Čikagą. Sustos savaitei Floridoj, aplankyti draugų ir pažįstamų, o 1 balandžio numato pasiekti Čikagą, kur Vinco laukia statybos darbai, gi Onutės palikti namai ir draugai.

Kuliešiai Sanpaulyje lankosi kas 3 metai, kur turi savo namelius, plačiąją Joteikų giminę ir daug draugų bei pažįstamų.

Šiomet jie labai laimingai praleido atostogas savo mielų bičiulių, prel. P. Ragažinsko, Prano – Joanos Satkūnų ir E. Pažeros vasarvietėse. Kaip svečiai, visiems nuoširdžiai dėkoja.

Kuliešiai dalyvavo visose L. Bendruomenės parengimuose, aplankė Lituanikos sodybą, kur labai graži gamta ir puikiai p. Jono Šilicko išplanuoti pastatai, lankėsi abejose parapijose, kame turėjo Mišias už savo mirusius ir atšventė parapijų Globėjų, Šv. Kazimiero ir Šv. Juozapo šventes.

Laimingoji pora grįžta atgal gerai pasilsėjusi, maloniai nusiteikusi, įdegusi saulėje ir išsigelbėjusi iš baisios šių metų žiemos Amerikoj. Dabar jie ten suras malonų pavasarį ir žydinčią gamtą.

Giminėm, draugams, kunigams, Mūsų Lietuvos Redakcijai ir Administracijai nuoširdi padėka ir iki pasimatymo.

Šv. Juozapo Vyrų Brolėjai ir jos pirmininkui Antanui Rudžiui, didis ačiū už pakvietimą dalyvauti metiniam susirinkime.

Vincas ir Onutė Kuliešiai

KUR IR KAIP?

Šv. Kazimiero parapijos klebonas, kun. P. Gavėnas, pernešęs skilvio operaciją ir pagulėjęs dvi savaites ligoninėj, 7 kovo išvyko į Santos, kur sveiksta seselių Vincentiečių pensionate, Embaré. Ateinanti šeštadienį jis mano pagrįžti namo ir išvažiuoti į Campos do Jordão ar kur pas gimines, su tikslu pilnai sustiprinti savo sveikatą.

ŠV. JUOZAPO ŠVENTĖ

Vieną dieną paankstinta, pirmosios lietuvių parapijos Globėjo šventė sutelkė pakankamai tautiečių. Klebonas kun. Juozas Šeškevičius, kartu su kun. P. Urbaičiu ir kun. S. Šileika atlaikė Sumą ir išgarsino savo vardo, parapijos ir visos Bažnyčios Patroną ir Užtarėją per pamokslą. Po Mišių buvo pietūs jaunimo namuose. Daug kas ėjo vien iš smalsumo pažiūrėti kokie ten bus pietūs už 50 kruzeirų, bet ant galo liko visi patenkinti. Giedojo Bendruomenės choras.

KRISTINOS GIMTADIENIS

VOLUNGĖS choristai sekmadienį pagerbė chorvedę Kristiną Valavičiūtę gimtadienio proga.

V. Zelinis jaunimo namuose girdėjosi "ILGIAUSIŲ METŲ" dainos garšai ir vėliau matėm Kristiną nešant gėlių vazoną ir kitokias dovanas. Kiek girdėjau buvo ir tortas.

Rašantysis turėjo progos dar prieš Kristinai pabėgant ją pasveikinti ir palinkėti sėkmės ir daug laimės.

Kun. Petrukas

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJA

P-lė. **ANGELĖ JOTEIKAITĖ**

Jai gili padėka ir geriausi linkėjimai.

ML administracija

Vardadienio proga širdingai sveikiname jaunimo choro globėją **DĖDĖ JUOŽĄ**. Linkime jam geros sveikatos, Dievo palimos ir dar daug pasidaryti jaunimo labui.

Jaunimo Choras

"VOLUNGĖ"

LITERATŪROS BŪRELIS

Sekantis Literatūros Būrelis su sirinkimas bus kovo 31 d. 20 val., pas ponus Henriką ir Janiną Valavičius, Alameda dos Quini muras, 447 – Planalto Paulista, SP.

Praeitam susirinkime Literatūros Būrelis nutarė paaugoti Volungės Chorui 540 Cruzeirų.

SEMANÁRIO

NOSSA LITUÂNIA

**MŪSŲ
LIETUVA**

Endereço: Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.
Impressão: Rua Juatindiba, 28
Pq. da Moóca
03124 São Paulo, SP.

Diretor responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial

Administrador: STANISLAO ŠILEIKA

Metinė Prenumerata: 210 kr. – GARBĖS PRENUMERATA 1.000 kr.

Prenumerata oro paštu į JAV: 25 dol.

Prenumerata paprastu paštu į JAV: 20 dol.

Prenumerata oro paštu Pietų Amerikon: 17 dol.

Prenumerata paprastu paštu užsienį: 18 dol.

Atskiro numerio GARBĖS LAIDA: 1.000 kr.

Atskiro numerio kaina: 5,00 kr.

Užuojautos, sveikinimai ir skelbimai (anúncios), nuo 100 kr. aukštyrų pagal dydį ir dažnumą.

Čekius, pašto perlaidas ar administracinius laiškus rašyti "Stanislao Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra. Nepanaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį Redakcija neatsako.

Laikraštis spausdinamas pirmadieni.

Vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiai Redakcijai įteikti ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.